

[Forsvarsministeren.]

at hele den opbygning, der nu skal finde sted i løbet af de kommende år, ikke alene må tilpasses — naturligvis først og fremmest — danske forhold, men også på en harmonisk måde må indpasses i hele det fælleseuropæiske forsvarssystem, af hvilket det danske forsvar er et enkelt led. Derfor må det være rimeligt at forme hele denne lovgivning på en sådan måde, at man, hvad det rent organisatoriske angår, har mulighed for at bygge en ny forsvarsordning op under hensyntagen til de reelle forhold, som jeg her har peget på.

Det er givet nu som ved tidligere lejligheder, at rammen, den egentlige faste ramme om hele det danske forsvar, angives fra år til år af den danske lovgivningsmagt. Det er gennem de bevillinger, som danner grundlaget for, at forsaret kan fungere, at forsaret får livskraft; og i det forhold, at det er lovgivningsmagten, der på ethvert givet stadium har denne sag i sin hånd, er der naturligvis ingen forandring sket ved en tilslutning til det lovforslag, der foreligger her.

Jeg skal ikke komme dybt ind på de finansielle beregninger, som jeg har anstillet i anledning af forslaget fremsættelse. De vil være det høje ting bekendt fra den forhandling, der har fundet sted, og fra ministerens fremsættelsestale i folketinget den 29. maj. Jeg vil blot også overfor det høje landsting understrege, at det naturligvis må være en beregning, der hviler på forudsætninger, bl. a. forudsætningen om prisniveauets bevægelse og endelig den ofte nævnte forudsætning: våbenhjælpsprogrammets udførelse i praksis i overensstemmelse med de ønsker, der er fremsat fra dansk side.

Hovedresultatet af de beregninger, som er foretaget i departementet, er blevet dette, at de årlige driftsudgifter, når det apparat, der her er tale om, er udbygget, vil andrage omkring 550 mill. kr. pr. år, udfra de forudsætninger, der her er regnet med. Det vil altså sige, at selvom vi i hovedsagen får foræret gratis det materiel, der er nødvendigt for opbygningen af et dansk forsvar, vil det at holde dette apparat gående fra år til år andrage en driftsudgift på de ca. 550 mill. kr., som jeg her har nævnt. Vi vil naturligvis først gradvis nå op på dette beløb. Det er klart, at i det finansår, vi er inde i, bliver beløbet væsentligt mindre, i det, der kommer, bliver det også mindre end sluttallet. Der sker altså en gradvis bevægelse op imod dette sluttal under de forudsætninger, som jeg her har tilladt mig at nævne.

Foruden dette problem er der jo det ekstraordinære anlægsproblem, som den høje rigsdag allerede har taget stilling til i august

måned i fjor gennem en bevilling af ekstraordinær karakter på 300 mill. kr., navnlig til udbedring af vore faste anlæg, men også til andre ting. Disse beløb skal naturligvis lægges til i de år, hvori vi foretager denne opbygning, og derfor må også disse bevillinger, som allerede er givet, og som altså ikke i dag er et finansielt problem, i hvert fald ikke et finansielt driftsproblem, lægges til de samlede udgifter, som driften fra år til år kommer til at medføre. Jeg har i det andet høje ting gjort opmærksom på, at med disse anlægsudgifter lagt til driftsudgifterne må man regne med, at vi i indeværende år kan komme op på samlede forsvarsudgifter på mellem 600 og 700 mill. kr., men jeg gættager, at de 300 mill. kr. til anlæg er penge, der er bevilget, og penge, der vil komme ind i statskassen ad de veje, som den høje rigsdag har vedtaget, enten gennem forsvarslånet eller gennem den særlige værneskat, der er udskrevet til disse formål. Derfor kommer de ikke til at påvirke den finansielle udvikling i samme grad som den almindelige stigning i driftsudgifterne, der vil komme som følge af forsvarsapparatets udbygning fra det ene år til det andet.

Jeg har ganske kort villet nævne disse ting, for at man kan være fuldkommen klar over, på hvilket finansielt og økonomisk grundlag disse forslag er fremsat for rigsdagen, og på hvilket grundlag de nu foreløbig er vedtaget af et stort flertal i det høje folketing.

Jeg vil gerne yderligere hertil knytte den bemærkning, som man allerede kender fra den afgivne betænkning fra forsvarskommissionen, at regeringen i den situation, vi befinder os i, ikke føler sig tryk ved det meget lave beredskab, vi har her i landet fra dag til dag. Det er jo i moderne tid ikke mindst vigtigt at have sit militære apparat udbygget på en sådan måde, at det er i stand til med hurtig virkning at imødegå kupforsøg eller lignende. I den henseende er som sagt beredskabet, som vi har fra dag til dag, for ringe, og det er også rigtigt, som det er udtalt i forsvarskommissionens betænkning, at den måde, hvorpå man hurtigst og mest effektivt kan klare et beredskabsproblem, naturligvis er at forlænge tjenestetiden. På den anden side må jeg for mit vedkommende i overensstemmelse med den militære betragtning regne med, at selve uddannelsen af soldaten til det hverv, han i givet tilfælde skal påtage sig, kan klares indenfor de rammer, som er foreslået ved de forslag, der foreligger her. Men med hensyn til beredskabssituationen har jeg gjort opmærksom på — og med